

РЕШЕНИЕ

гр.Русе, 04.06.2010 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РУСЕНСКИЯТ РАЙОНЕН СЪД, IX гр. състав, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди и десета година в състав:

Районен съдия: **ВАСИЛ ПЕТКОВ**

при секретаря Д.В. като разгледа докладваното от съдията гр. дело № 1788 по описа за 2010 година, за да се произнесе, съобрази:

Ищеца М.Т.К. твърди, че ответника се е задължил да му заплати сумата 3000 лева по запис на заповед, което задължение не е изпълнил. Ищецът се снабдил със заповед за изпълнение за сумата по записа на заповед, срещу която било подадено възражение. Ищеца депозирал осъдителен иск за вземането си, но производството било прекратено поради липса на интерес предвид наличието на заповед за изпълнение.

К. иска от съда да обезсили издадената заповед за изпълнение и изпълнителен лист и да му присъди сумата по записа на заповед заедно със мораторна лихва и разноски. Алтернативно иска да бъде установено, че вземането му по записа на заповед съществува.

Ответника А.Н.М. депозира отговор в който оспорва иска. Твърди, че е подписал записа на заповед във връзка с натрупан дълг при залаганя на играта „Еврофутбол“, при което ищеца, като лице приемащо залозите му е позволявал да играе на кредит. Твърди също така, че няма как да е натрупал дълг в размер на 3000 лева и че дългът му е не повече от 500 лева. Освен това твърди, че записът на заповед не е бил редовен, а впоследствие, след неговото подписване са били допълнени множество от реквизитите му.

Ответника М. прави възражение, че част от текста на запис на заповед е изписан от ищеца и за това не може да се приеме, че той е издаден от ответника. Освен това възражава, че записът на заповед не му е бил предявен.

Претенцията за заплащане на сумата дължима по записа на заповед е с правно основание чл. 79 ал.1 от ЗЗД във връзка с чл. 44 от ЗЗД и чл. 535 от ТЗ

От фактическа страна съдът намира за установено следното:

На 20.01.2008г. ответникът А.Н.М. е подписал запис на заповед с който се е задължил да заплати на ищеца сумата 3000 лева, като е договорен падеж 31.12.2008г.

Ответникът твърди, че е подписал записът на заповед във връзка със натрупани дългове на играта „Еврофутбол“ Ищеца признава този факт поради което съдът го приема за установен.

Спорно е обаче между страните какъв е размерът на дълга на ответника-последният твърди, че е не повече от 500 лева, а ищеца твърди, че е 3000 лева.

При така установените факти съдът прави следните правни изводи:

От външна страна записът на заповед е редовен. М. е поел безусловно задължение да заплати на М.К. парична сума. Посочена е дата на издаване- 20.01.2008г, падеж- 31.12.2008г, място на издаване- гр. Русе и място на плащане- гр. Русе, както и размера на паричната сума- 3000 лева. Термина „запис на заповед“, се съдържа както в заглавието, така и в текста на документа. Налице са всички предвидени в закона реквизити и ценната книга е редовна, като тя едновременно установява и инкорпорира в себе си вземането или с други думи явява се както доказателство, така и основание на вземането.

Според константната практика на ВКС когато по исков път се установява съществуването на менителнични задължения, съдът може да установява каузалната сделка между страните. Сделката между страните е установена-ответникът е играл на играта „Еврофутбол“ без да плаща и така е натрупал дългове, за които дългове е подписал записа на заповед. По повод размера на задължението съдът намира следното: Подписаният запис на заповед за сумата 3000 лева наред с признатия и установен факт, че записът на заповед е подписан за дългове на „Еврофутбол“ установява, че тези дългове са в размера посочен в записа на заповед- 3000 лева. След като е подписал менителничен документ за задължение в посочения размер, в тежест на ответника е да опровергае това задължение като докаже, че дълговете му не са за 3000 лева, а за по-малка сума. Тази тежест на доказване е указана на ответника с доклада по делото. След като ответника не докажа, че задължението му е за по-малка сума, то следва да се приеме, че размерът на задължението е този, който се сочи в записа на заповед.

Съдът не възприема доводите на ответника, че ищеца следва да докаже, при пълно доказване размерът на задължението по каузалната сделка. Безспорно в случая е, че този факт може да бъде предмет на установяване, но той е в тежест на ответника да бъде доказан. Ищеца се е снабдил със запис на заповед за дължимата сума, като една от основните цели при издаването на тази ценна книга е на ищеца да не му се налага да доказва каузалното правоотношение.

Ако се приеме, че при едно просто възражение на издателя на запис на заповед се прехвърля върху кредитора тежестта да докаже изцяло каузалната

сделка между страните, това означава да се обезсмисли напълно тази ценна книга. Записът на заповед е абстрактна правна сделка, която не е напълно откъсната от каузалното правоотношение, но повдигне ли се въпроса за каузалното правоотношение тежестта на доказване в тази насока е върху издателя.

Неоснователно е възражението на ответника, че в записа на заповед са допълвани реквизити след издаването му, което го прави нередовен. Приложеният по делото запис на заповед представлява отпечатана бланка, на която са оставени празни места на които да се попълнят имената на издателя и кредитора, датите на издаване и плащане, мястото на плащане, дължимата сума и датата на предявяване. Последните изброени реквизити са попълнени ръкописно без добавки, поправки и изтривания. Съгласно чл. 180 от ГПК подписаните частни документи съставляват доказателство, че изявленията в тези документи са на лицата, които са ги подписали. Т.е. до доказване на противното се приема, че всичко в записа на заповед е изявление на А.М., тъй като той е подписал този документ. Ако в един документ има добавки, зачерквания и изтривания, то неговата доказателствена сила е разколебана и той се цени с оглед на останалите обстоятелства по делото (чл. 178 ал.2 ГПК).

Ако записът на заповед е бил подписан бланкетно, с оставени празни места в него, то в този случай ответникът следваше по реда на чл. 193 от ГПК да оспори съдържанието на документа и да докаже, че при подписването на записа на заповед са били оставени празни места и след това тези празни места са попълнени не по начина по който е било уговорено (В този смисъл- проф. Петко Венедиков- „Писмени доказателства и свидетелски показания в гражданския процес“ „Сиби“ 1994г. стр.17). Ответникът не оспори съдържанието на записа на заповед и не доказва посочените по-горе факти, поради което и съгласно чл. 180 от ГПК съдът приема, че всички изявления в записа на заповед изхождат от ответника. Кой е попълнил ръкописните реквизити в записа на заповед е без значение. Този факт би имал значение ако наред с него се докаже по несъмнен начин, че тези реквизити са били попълнени след подписването на записа на заповед и едновременно с това се докаже, че те са били попълнени не по начина по който е било уговорено.

Съдът приема, че записът на заповед е предявен за плащане, тъй като издателят се е подписал под изявлението за предявяване и по съображенията по-горе. Освен това предявяването на записа на заповед не е свързано с неговата редовност както се твърди в отговора на исковата молба. Задължителните реквизити на записа на заповед са посочени в чл. 535 от ТЗ и предявяването не е между тях.

Чл. 538 ал.2 от ТЗ е неотносим към настоящия случай тъй като той касае само запис на заповед платим на определен срок след предявяване. Съгласно чл. 486 от ТЗ менителничните документи могат да имат падеж определен по четири различни начина- на предявяване, на определен срок след предявяване, на определен срок след издаване и на определен ден. В процесния случай записът на заповед е с падеж на определен ден- 30.12.2008г, а разпоредбата на

чл. 538 ал.2 се отнася до ценни книги с падеж на определен срок след предявяване.

Предявяването на записа на заповед не е необходимо и за настъпване на изискуемостта на задължението. Съгласно т.3 от ТР № 1/2005г.- „За да е налице подлежащо на изпълнение вземане, не е необходимо предявяването на записа на заповед за плащане”.

По изложените съображения предявеният иск се явява основателен и следва да бъде уважен. Съгласно чл. 86 ал.1 от ЗЗД задължението по записа на заповед следва да бъде заплатено заедно с обезщетение за забава в размер на законната лихва. Законната лихва за периода до завеждане на исковата молба е 439,33 лева и следва да се присъди в размера в който се претендира- 438,08 лева.

Искането за обезсилване на издадените по гр. дело № 107/2009г. заповед за изпълнение и изпълнителен лист е недопустимо и производството по него следва да бъде прекратено. Това искане следва да се направи по делото по което е била издадена заповедта за изпълнение и изпълнителния лист.

Мотивиран така съдът

РЕШИ

ОСЪЖДА А.Н.М. с ЕГН ***** *** да заплати на М.Т.К. с ЕГН ***** *** следните суми:

- 3000 /три хиляди/ лева дължима по запис на заповед издаден на 20.01.2008г, с падеж 31.12.2008г. заедно със законната лихва върху тази сума от 12.03.2010г. до окончателното изплащане;

- 438,08 лева представляващи законна лихва върху горната сума за периода 01.01.2009г. до 12.03.2010г;

- 537,52 лева разноски по делото.

ПРЕКРАТЯВА ПРОИЗВОДСТВОТО по искането на М.Т.К. с ЕГН ***** за обезсилване на издадените по гр. дело № 107/2009г. заповед за изпълнение и изпълнителен лист.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му пред РОС.
Районен съдия: /п/